

SİYASAL SİSTEM VE SİYASAL KÜLTÜR

YILMAZ ESMER

BİLİM AKADEMİSİ ÜYESİ

BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

- *“The accumulation of all powers, legislative, executive, and judiciary, in the same hands, whether of one, a few, or many, and whether hereditary, self-appointed, or elective, may justly be pronounced the very definition of tyranny.”* James Madison, *Federalist Papers*, no 47 (1788)
- **“İster tek bir kişi olsun, ister birkaç kişi, isterse de birçok kişi; ve iktidara isterse soy nedeniyle, ister kendi kendini atayarak, isterse de seçimle gelsin; bütün güçlerin (iktidarın), yasama, yürütme veya yargı farketmez, aynı ellerde toplanmasını tam tamına *istibdad rejiminin (tiranlık, zorba yönetim) tanımı olarak görebiliriz.*”**

Hiç duydunuz mu?

Meselâ

Almanya'da...

Britanya'da...

ya da sözgelimi Kanada'da...

Başkanlık sistemine geçsek mi diye bir tartışma...

Meselâ

A.B.D.'de...

Parlamerter sisteme geçsek mi diye bir tartışma

HİÇ DUYDUNUZ MU?

TÜRKİYE İÇİN NASIL BİR BAŞKANLIK SİSTEMİ ÖNERİLİYOR?

NASIL BİR SİSTEM OLURSA OLSUN, ŞU SORUYA
CEVAP VERMEK GEREKİYOR:

ÖNERİLEN SİSTEM, BU TOPLUMUN SİYASAL KÜLTÜRÜNDE NE SONUÇ
VERİR?

Bu topraklarda ve bu iklimde ne yeşerir, ne kurur? Hangi meyva acı,
yenemez bir şeye dönüşür?

Daha da açık bir ifadeyle, **BU KANTAR, BU SİKLETİ ÇEKER Mİ?**

Siyasal kültürümüzün bazı özellikleri

- **Uzlaşmacı değil, çatışmacı.**
- **Birleşmeye değil, bölünmeye yatkın. Kutuplaşma eğilimi güçlü.**
- **İnsanların birbirine güveni yok denilebilecek düzeylerde.**
- **Demokratik kültür (hoşgörü, katılımcılık, özgürlüklere ve hukuk devletine önem, azınlık hakları, vb) hayli zayıf.**
- **Güçlü lider özlemi yaygın.**

Demokratik bir siyasal sistemle
yönetim **çok iyi** olur

$$1088/2205 = \% 49$$

- Demokratik bir siyasal sistemle yönetim çok iyi olur
- +
• **Toplu bir dilekçe**ye imza attım veya gerekirse atabilirim

$$471/2205 = \% 21$$

- Demokratik bir siyasal sistemle yönetim çok iyi
- +
• Toplu bir dilekçe imzaladım veya imzalayabilirim
- +
• Sevmediğim bir siyasi partiye oy veren bir komşum olabilir

$$402/2205 = \% 18$$

- Demokratik bir siyasal sistemle yönetim çok iyi
- +
• Toplu bir dilekçe imzaladım veya imzalayabilirim
- +
• Sevmediğim bir siyasi partiye oy veren bir komşum olabilir
- +
• **Yönetenlere itaat etmek**, onların sözünden çıkmamak
demokrasinin temel bir özelliği DEĞİL

$$139/2205 = 6 \%$$